

Vec C-157/24

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

28. február 2024

Vnútroštátny súd:

Corte suprema di cassazione

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

27. február 2024

Navrhovateľka:

GMG srl, v likvidácii

Odporca:

Ministero della Giustizia

Predmet konania vo veci samej

Kasačný opravný prostriedok proti rozsudku, ktorým sa rozhodlo, že ani v prípade omeškania s platbou súm dlhovaných za prenájom odpočívacích zariadení pre Procura della Repubblica (Prokuratúra Talianskej republiky, Taliansko) nemožno uplatniť úroky z omeškania podľa legislatívneho dekrétu č. 231/2002, pretože právny vzťah medzi zmluvnými stranami [spoločnosťou, ktorá je prenajímateľkou, a Ministero della Giustizia (Ministerstvo spravodlivosti, Taliansko)] nemožno kvalifikovať ako obchodnú transakciu.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad práva Únie v zmysle článku 267 ZFEÚ, konkrétne článku 4 ods. 3 ZEÚ, článku 47 Charty a tiež článku 1, článku 2 body 1 a 2, článku 4 ods. 3 a článku 10 ods. 1 smernice 2011/7/EÚ

Prejudiciálne otázky

[1.] Má sa smernica 2000/35/ES, zmenená smernicou 2011/7/EÚ, najmä jej článok 1, článok 2 body 1 a 2 a článok 4 ods. 3 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave alebo vnútroštátnej praxi, ktorá:

(a) vylučuje z kvalifikácie obchodných transakcií v zmysle uvedenej smernice poskytovanie služieb za odplatu prenajímateľmi zariadení určených na odpočívanie na základe žiadosti prokuratúry, čím ich z hmotnoprávneho a procesného hľadiska podriaďuje režimu vzťahujúcemu sa na mimoriadne trovy konania,

(b) v dôsledku čoho vylučuje predmetné plnenia poskytnuté medzi prenajímateľmi a úradmi Prokuratúry z právnej úpravy úrokov podľa uvedenej smernice?

2. Má sa smernica 2000/35/ES, zmenená smernicou 2011/7/EÚ, najmä jej článok 10 ods. 1 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave alebo vnútroštátnej praxi stanovujúcej neurčitú lehotu („bezodkladne“) na úhradu platieb splatných poskytovateľovi služieb, v dôsledku čoho je možné, že predmetné nároky z pohľadávky sa nevymáhajú účinne vykonateľným spôsobom vedúcim k úplnému uspokojeniu?

Uvedené základné ustanovenia práva Únie

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/35/ES z 29. júna 2000 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách: odôvodnenia 5, 7 a 9

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách: článok 1, článok 2 body 1 a 2, článok 4 ods. 3 a článok 10 ods. 1 a tiež odôvodnenia 3 a 4

Charta základných práv Európskej únie: článok 47.

Uvedené základné vnútroštátne predpisy

Legislatívny dekrét č. 231 z 9. októbra 2002 - Attuazione della direttiva 2000/35/CE relativa alla lotta contro i ritardi di pagamento nelle transazioni commerciali (Vykonanie smernice 2000/35/ES z 29. júna 2000 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách) [GURI (Gazzetta Ufficiale della Repubblica italiana – Zbierka zákonov Talianskej republiky) č. 249 z 23. októbra 2002] [ďalej len „dlgs. č. 231/2002“] v znení legislatívneho dekrétu č. 192 z 9. novembra 2012 - Modifiche al decreto legislativo 9 ottobre 2002, n. 231, per l'integrale recepimento della direttiva 2011/7/UE relativa alla lotta contro i ritardi di pagamento nelle transazioni commerciali, a norma dell'articolo 10, comma 1, della legge 11 novembre 2011, n. 180 (Zmeny a doplnenia legislatívneho dekrétu č. 231 z 9. októbra 2002 na účely úplného prebratia smernice 2011/7/EÚ o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách podľa článku 10 ods. 1 zákona č. 180 z 11. novembra 2011) (GURI č. 267 z 15. novembra 2012): články 1 až 5

Dekrét prezidenta republiky č. 115 z 30. mája 2002 - Testo unico delle disposizioni legislative e regolamentari in materia di spese di giustizia (Kodifikované znenie zákonných a podzákonných právnych predpisov týkajúcich sa náhrady trov súdneho konania [S.O. alla GURI (Supplemento ordinario alla Gazzetta Ufficiale della Repubblica italiana – Riadna príloha k Zbierke zákonov Talianskej republiky) č. 139 z 15. júna 2002] [ďalej len „TUSG“]:

článok **168**: „1. Náhrada poplatkov pomocným subjektom súdu alebo prokuratúry... sa vykonáva odôvodneným dekrétom o náhrade, ktorý vydáva konajúci sudca alebo prokurátor. 2. Dekrét sa oznamuje príjemcovi a účastníkom konania vrátane prokurátora a je predbežne vykonateľný...“

článok **168a**: „1. Náhrada trov týkajúcich sa služieb uvedených v článku 96 legislatívneho dekrétu č. 259 z 1. augusta 2003 a trov účelne vynaložených na použitie týchto služieb sa vykonáva bezodkladne dekrétom o náhrade vydaným prokurátorom, ktorý požiadal o príkaz na nariadenie odpočívania alebo ho vykonal... 3. Proti dekrétu o náhrade možno podať odpor podľa článku 170“ a

článok **170**: „1. Proti dekrétu o náhrade v prospech pomocného subjektu súdu alebo prokuratúry môžu... príjemca a účastníci konania vrátane prokurátora podať odpor. Odpor sa riadi článkom 15 legislatívneho dekrétu č. 150 z 1. septembra 2011“.

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Tribunale di Venezia (Súd v Benátkach, Taliansko) ako prvostupňový súd uložil platobným rozkazom zo 4. mája 2012 Ministerstvu spravodlivosti povinnosť zaplatiť spoločnosti GMG srl. sumy zahŕňajúce úroky z omeškania v zmysle článkov 4 a 5 dlgs. č. 231/2002, a to ako odmenu za prenájom elektronických zariadení na telefonické a priestorové odpočúvanie poskytnutých uvedenou spoločnosťou v prospech viacerých úradov Prokuratúry.
- 2 Ministerstvo spravodlivosti podalo na uvedený súd odpor, na základe ktorého Tribunale di Venezia (Súd v Benátkach) rozsudkom platobný rozkaz zrušil a spoločnosti GMG priznal pohľadávku bez úrokov z omeškania. Uvedený súd totiž dospel k záveru, že služby týkajúce sa odpočúvania a priestorového monitorovania nepatria medzi obchodné transakcie odmeňované prostredníctvom kritérií podľa dlgs. č. 231/2002, ale ide o činnosti pomocných subjektov súdov a prokuratúry odmeňované na základe kritérií uvedených v článkoch 168 a nasledujúcich TUSG.
- 3 Napadnutý prvostupňový rozsudok potvrdil odvolací súd. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala GMG kasačný opravný prostriedok na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 4 **Podľa názoru spoločnosti, ktorá je navrhovateľkou**, je ňou poskytnutý prenájom zariadení obchodnou transakciou v zmysle smernice 2011/7/EÚ, keďže ide o poskytnutie služieb za odplatu a z tohto dôvodu musí ísť o transakciu spôsobilú generovať v prípade oneskorenej platby úroky z omeškania.
- 5 Uvedenej kvalifikácii nebráni skutočnosť, že o poskytnutie danej služby požiadal prokurátor. Prokurátor totiž pri prikázaní použitia odpočúvacích zariadení formuloval skutočné prijatie návrhu dodávateľskej spoločnosti a týmto spôsobom s ňou vstúpil do zmluvného vzťahu podliehajúceho bežným pravidlám v oblasti záväzkov a zmlúv.
- 6 Aj keby mal predmetný vzťah naopak vzniknúť ako verejnoprávny vzťah a daná platba by bola preto odôvodnená ako zákonná povinnosť z titulu trov súdneho konania, prenajímateľovi by sa mal v každom prípade uznať nárok na úroky z omeškania, pričom by mal mať možnosť uplatniť svoju pohľadávku aj inými prostriedkami, než je prostriedok nápravy konkrétne stanovený v TUSG, t. j. dekrétom o úhrade. Takýmto dekrétom sa totiž nestanovujú úroky (zákonné či z omeškania) a na jeho vydanie sa nevzťahujú nijaké lehoty.
- 7 Naproti tomu, **Ministerstvo spravodlivosti zastáva jednak názor**, že príkaz na použitie súkromných zariadení je výkonom verejnej moci orgánom verejnej správy, jednak usudzuje, že prokurátor nemá právomoc zmluvne zaviazať verejnú správu. Okrem toho smernica 2011/7/EÚ, ktorá sa vzťahuje na „verejných

obstarávateľov“, sa z tohto dôvodu týka len obchodných transakcií, ktoré sú výsledkom verejného obstarávania, zatiaľ čo k výberu spoločnosti GMG došlo na základe súkromných rokovaní.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 8 Až do roku 2004 neexistovali výslovné ustanovenia na účely klasifikácie trov odpočívania. Článok 5 ods. 1 písm. ia TUSG, zavedený zákonom č. 311/2004, zaradil medzi trovy konania hradené zo štátneho rozpočtu, ktorý ich predpokladá, jednak výdavky na sledovacie činnosti, ktoré zákon ukladá telefónnym operátorom, jednak výdavky účelovo súvisiace s týmito činnosťami. Vo vzťahu k obojm týmto druhom trov sa v článku 168a TUSG, zavedenom prostredníctvom dlgs. č. 120/2018, stanovilo, že sa uhrádzajú súdnym dekrétom podľa článku 168 TUSG.
- 9 Takáto regulačná voľba preukazuje podľa ustálenej judikatúry Corte di cassazione (Kasačný súd) vôľu zákonodarcu: a) považovať aj prenájom zariadení od súkromných osôb, ako aj prípadné služby určeného personálu za neoddeliteľnú súčasť trestného konania a b) zaradiť súvisiace výdavky ako mimoriadne výdavky medzi trovy súdneho konania, ktoré nemožno voľne dojednávať, a to ani pri ich platbe, ani pri podaní odporu. V súlade s týmto smerovaním môže preto o náhrade predmetných trov rozhodnúť jedine „bezodkladne“ konajúci prokurátor (článok 168a) prostredníctvom odôvodneného dekrétu, ktorý nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť v prípade nepodania odporu podľa článku 170 TUSG a ktorý predstavuje platobný titul náhrady trov konania v zmysle článku 171 TUSG.
- 10 V rámci takéhoto procesného modelu sa však nestanovuje presná lehota na vykonanie kontroly faktúr pred ich úhradou, t. j. lehota, ktorá by sa naopak mala exaktne určiť s ohľadom na dátum poskytnutia služby a vystavenia faktúry; nenahrádza sa omeškanie prostredníctvom zavedenia zákonných úrokov alebo úrokov z omeškania, veriteľovi sa ani nezaručuje exekučný titul s osvedčením o nadobudnutí právoplatnosti do deväťdesiatich dní odo dňa vydania dekrétu o úhrade.
- 11 Uvedené skutočnosti vedú k pochybnostiam senátu, ktorý má rozhodnúť o predmetnom spore, vo veci zlučiteľnosti dosiaľ ustáleného smerovania judikatúry Corte di cassazione (Kasačný súd) s právom Únie, a to z dôvodu možného rozporu s právnou úpravou Únie prebratou do vnútroštátneho práva v oblasti boja proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách, ako aj rozporu s právom vlastníť majetok a právom na účinný prostriedok nápravy a na nestranný súd (články 17 a 47 Charty).

Z tohto dôvodu vnútroštátny súd žiada o výklad príslušných právnych predpisov v prejudiciálnom konaní.

- 12 Vnútroštátny súd poznamenáva, že Európska komisia už začala v dôsledku nesprávneho uplatňovania pravidiel smernice o oneskorených platbách proti Taliansku konanie o porušení povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ [INFR (2021) 4037].

Vzhľadom na osobitné postavenie navrhovateľky, ktorá je spoločnosťou v likvidácii, a na bližšie neurčené množstvo malých a stredných podnikov v podobnej situácii vnútroštátny súd navrhuje prejednať návrh na začatie prejudiciálneho konania v skrátrenom konaní.

PRACOVNÝ DOKUMENT